

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

TURİZM İSTATİSTİKLERİ BİLGİ NOTU

IV. ÇEYREK 2015

Türkiye İstatistik Kurumu 29/01/2016 tarihinde 2015 yılı IV. çeyrek "Turizm İstatistikleri" haber bültenini yayımladı.

2015 yılının IV. çeyreğinde 2014 yılının aynı çeyreğine göre;

- Turizm geliri % 14,3 azalarak 6.568.022 bin dolara gerilemiştir. Turizm gelirinin % 77,6'sı yabancı ziyaretçilerden, % 22,4'ü yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
- Ziyaretçilerin kişi başına ortalama harcaması 114 dolar azalarak 810 dolara düşmüştür.
- Ziyaretçi sayısı % 2,2 azalarak 8.112.611 kişiye gerilemiştir.
- Turizm gideri % 0,3 artarak 1.528.457 bin dolar olmuştur.
- Yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 4,0 azalarak 1.851.472 kişi olmuştur. Bunların kişi başı ortalama harcaması 36 dolar artarak 826 dolara yükselmiştir.

2015 yılında 2014 yılına göre;

- Turizm geliri % 8,3 azalarak 31.464.777 bin dolara gerilemiştir. Turizm gelirinin % 81,3'ü yabancı ziyaretçilerden, % 18,7'si yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
- Ziyaretçilerin kişi başına ortalama harcaması 72 dolar azalarak 756 dolara düşmüştür.
- Ziyaretçi sayısı % 0,5 artarak 41.617.530 kişiye yükselmiştir.
- Turizm gideri % 4,2 artarak 5.698.423 bin dolar olmuştur.
- Yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 9,6 artarak 8.750.851 kişi olmuştur. Bunların kişi başı ortalama harcaması 34 dolar azalarak 651 dolara gerilemiştir.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Turizm Geliri

Ekim, Kasım ve Aralık aylarından oluşan 2015 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre turizm geliri % 44,3 azalarak 6.568.022 bin dolar olmuştur. Turizm gelirinin % 77,6'sı yabancı ziyaretçilerden, % 22,4'ü yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2015 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre % 2,2 azalarak 8.112.611 kişi, çıkış yapan ziyaretçi başına ortalama harcama ise % 12,3 azalarak 810 dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1, Grafik 1).

2015 yılında turizm geliri bir önceki yıla göre % 6,3 azalarak 31.464.777 bin dolar olmuştur. Turizm gelirinin % 81,3'ü yabancı ziyaretçilerden, % 18,7'si ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2015 yılında bir önceki yıla göre % 0,5 artarak 41.617.370 kişi, çıkış yapan ziyaretçi başına ortalama harcama ise % 8,7 azalarak 756 dolar olarak gerçekleşmiştir.

Turizm Gideri

2015 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre turizm gideri % 0,3 artış göstererek 1.528.457 bin dolara yükselirken, yurtdışını ziyaret eden vatandaş sayısı % 4,0 azalarak 1.851.472 bin kişiye gerilemiştir. Bunların kişi başına yaptığı ortalama harcama ise % 4,6 artarak 826 dolar olmuştur.

Tablo 1. Turizm Gelir ve Gideri

Yıllar	Çeyrekler	Turizm Geliri			Turizm Gideri		
		Turizm Geliri (Bin \$)	Çıkış Yapan Ziyaretçi Sayısı	Kişi Başına Ortalama Harcama (\$)	Turizm Gideri (Bin \$)	Yurt İçi İkametli Giriş Yapan Vatandaş Sayısı	Kişi Başına Ortalama Harcama (\$)
2014	I. Çeyrek	4.807.836	5.065.759	949	1.365.770	1.728.284	790
	II. Çeyrek	8.975.976	10.967.100	818	1.402.783	2.042.086	687
	III. Çeyrek	12.854.373	17.084.013	752	1.178.170	2.283.278	516
	IV. Çeyrek	7.667.719	8.298.198	924	1.523.759	1.928.616	790
	Yıllık	34.305.904	41.415.070	828	5.470.481	7.982.264	685
2015	I. Çeyrek	4.868.890	5.344.575	911	1.282.504	1.865.059	688
	II. Çeyrek	7.733.677	10.751.351	719	1.542.832	2.462.510	627
	III. Çeyrek	12.294.189	17.408.994	706	1.344.630	2.571.810	523
	IV. Çeyrek	6.568.022	8.112.611	810	1.528.457	1.851.472	826
	Yıllık	31.464.777	41.617.530	756	5.698.423	8.750.851	651

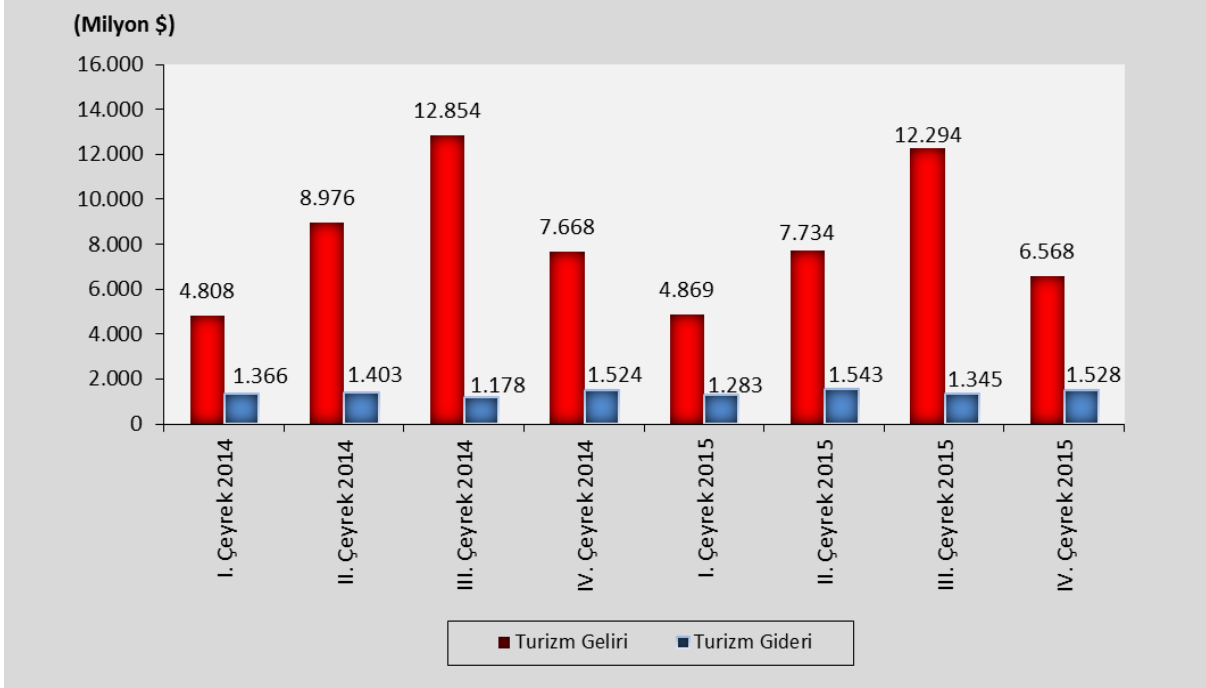
Kaynak: TÜİK.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

2015 yılında turizm gideri, geçen yıla göre % 4,2 artarak 5.698.423 bin dolar olmuştur. Yurtdışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yıla göre % 9,6 artarak 8.750.851 kişiye yükselirken, bunların kişi başına yaptığı ortalama harcama % 5,0 azalarak 651 dolara gerilemiştir.

Grafik 1. Turizm Gelir ve Gideri

Kaynak: TÜİK.

Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri

2015 yılının IV. çeyreğinde turizm gelirlerinden kişisel harcamalar geçen yılın aynı çeyreğine göre % 12,9 azalarak 5.409.642 bin dolar, paket tur harcamaları % 20,4 azalarak 1.158.381 bin dolar olmuştur (Tablo 2).

Turizm geliri içinde kişisel harcamaların payı % 81,0'dan % 71,4'e gerilerken, paket tur harcamalarının payı % 19,0'dan % 24,6'a yükselmiştir (Grafik 2).

Kişisel harcamalar içinde en yüksek paya sahip ilk üç harcama grubu; % 26,1 ile yeme-içme, % 25,1 ile diğer mal ve hizmetler ve % 19,1 ile uluslararası ulaşımdır. Marina hizmet harcamaları % 0,2 ile kişisel harcamalar içinde en düşük paya sahip harcama türü olmuştur.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Tablo 2. Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri (IV. Çeyrek: Ekim-Aralık)

(Bin \$)

Harcama Türleri	Yıllık Toplam			IV. Çeyrek								
				Toplam			Çıkış Yapan Yabancı			Çıkış Yapan Vatandaş (Yurt Dışı İkametli)		
	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
Kişisel Harcamalar	26.002.950	24.788.321	-4,7	6.213.372	5.409.642	-12,9	4.737.684	3.920.101	-17,3	1.423.973	1.448.215	1,7
Yeme-içme	6.523.852	6.178.908	-5,3	1.581.500	1.412.452	-10,7	1.010.853	882.669	-12,7	570.647	529.783	-7,2
Konaklama	4.202.131	4.084.873	-2,8	1.036.243	832.390	-19,7	974.827	774.535	-20,5	61.416	57.855	-5,8
Sağlık	837.796	638.622	-23,8	196.783	186.637	-5,2	136.535	115.370	-15,5	60.248	71.267	18,3
Ulaştırma (Türkiye içi)	1.962.824	2.202.484	12,2	492.941	443.177	-10,1	349.373	300.244	-14,1	143.568	142.933	-0,4
Spor, eğitim, kültür	171.526	482.621	181,4	35.956	87.562	143,5	33.002	73.808	123,6	2.954	13.755	365,6
Tur hizmetleri	327.907	126.535	-61,4	49.032	17.387	-64,5	47.906	16.837	-64,9	1.126	549	-51,2
Uluslararası ulaştırma	4.580.382	4.723.417	3,1	1.115.193	1.031.364	-7,5	862.742	752.185	-12,8	252.451	279.179	10,6
Cep telefonu dolaşım harcamaları	173.585	124.140	-28,5	36.546	29.148	-20,2	-	-	-	-	-	-
Marina hizmet harcamaları	65.032	58.640	-9,8	15.169	12.178	-19,7	-	-	-	-	-	-
Diğer mal ve hizmetler	7.157.916	6.168.081	-13,8	1.654.010	1.357.347	-17,9	1.322.447	1.004.454	-24,0	331.563	352.894	6,4
Giyecek ve ayakkabı	3.632.433	3.215.423	-11,5	888.656	764.266	-14,0	731.449	580.776	-20,6	157.207	183.491	16,7
Hediyelik eşya	1.900.387	1.510.193	-20,5	432.958	313.795	-27,5	343.442	232.966	-32,2	89.516	80.829	-9,7
Halı, kilim vb.	289.702	213.650	-26,3	76.250	49.098	-35,6	71.700	46.310	-35,4	4.550	2.788	-38,7
Diğer harcamalar	1.335.394	1.228.815	-8,0	256.146	230.187	-10,1	175.856	144.401	-17,9	80.289	85.786	6,8
Paket Tur Harcamaları	8.302.954	6.676.456	-19,6	1.454.347	1.158.381	-20,4	1.434.605	1.147.183	-20,0	19.743	11.197	-43,3
Toplam Turizm Geliri	34.305.904	31.464.777	-8,3	7.667.719	6.568.022	-14,3	6.172.289	5.067.284	-17,9	1.443.716	1.459.412	1,1

Kaynak: TÜİK.

Harcama Türlerine Göre Turizm Gideri

2015 yılının IV. çeyreğinde turizm giderlerinden kişisel harcamalar geçen yılın aynı çeyreğine göre % 12,1 artarak 1.288.225 bin dolar, paket tur harcamaları % 35,8 azalarak 240.231 bin dolar olmuştur (Tablo 3).

Tablo 3. Harcama Türlerine Göre Turizm Gideri (IV. Çeyrek: Ekim-Aralık)

(Bin \$)

Harcama Türleri	Yıllık			IV. Çeyrek		
	2014	2015	Değişim (%)	2014	2015	Değişim (%)
Kişisel Harcamalar	4.432.386	4.768.443	7,6	1.149.636	1.288.225	12,1
Yeme-içme	1.549.984	1.451.970	-6,3	333.712	371.028	11,2
Konaklama	1.114.979	1.176.141	5,5	291.337	380.833	30,7
Sağlık	18.735	18.732	0,0	2.059	6.845	232,4
Ulaştırma	231.630	277.275	19,7	70.576	75.161	6,5
Spor, eğitim, kültür	8.475	19.512	130,2	1.971	1.313	-33,4
Tur hizmetleri	5.421	13.242	144,3	2.006	7.757	286,7
Uluslararası ulaştırma	297.089	230.845	-22,3	73.661	62.507	-15,1
Cep telefonu dolaşım harcamaları	101.973	99.061	-2,9	24.191	22.837	-5,6
Diğer mal ve hizmetler	1.104.099	1.481.666	34,2	350.122	359.945	2,8
Giyecek ve ayakkabı	166.088	180.174	8,5	63.370	32.184	-49,2
Hediyelik eşya	466.374	574.885	23,3	136.498	161.729	18,5
Halı, kilim vb.	6.183	6.805	10,1	2.130	191	-91,1
Diğer harcamalar	465.453	719.802	54,6	148.124	165.842	12,0
Paket Tur Harcamaları	1.038.095	929.980	-10,4	374.122	240.231	-35,8
Toplam Turizm Giderleri	5.470.481	5.698.423	4,2	1.523.759	1.528.457	0,3

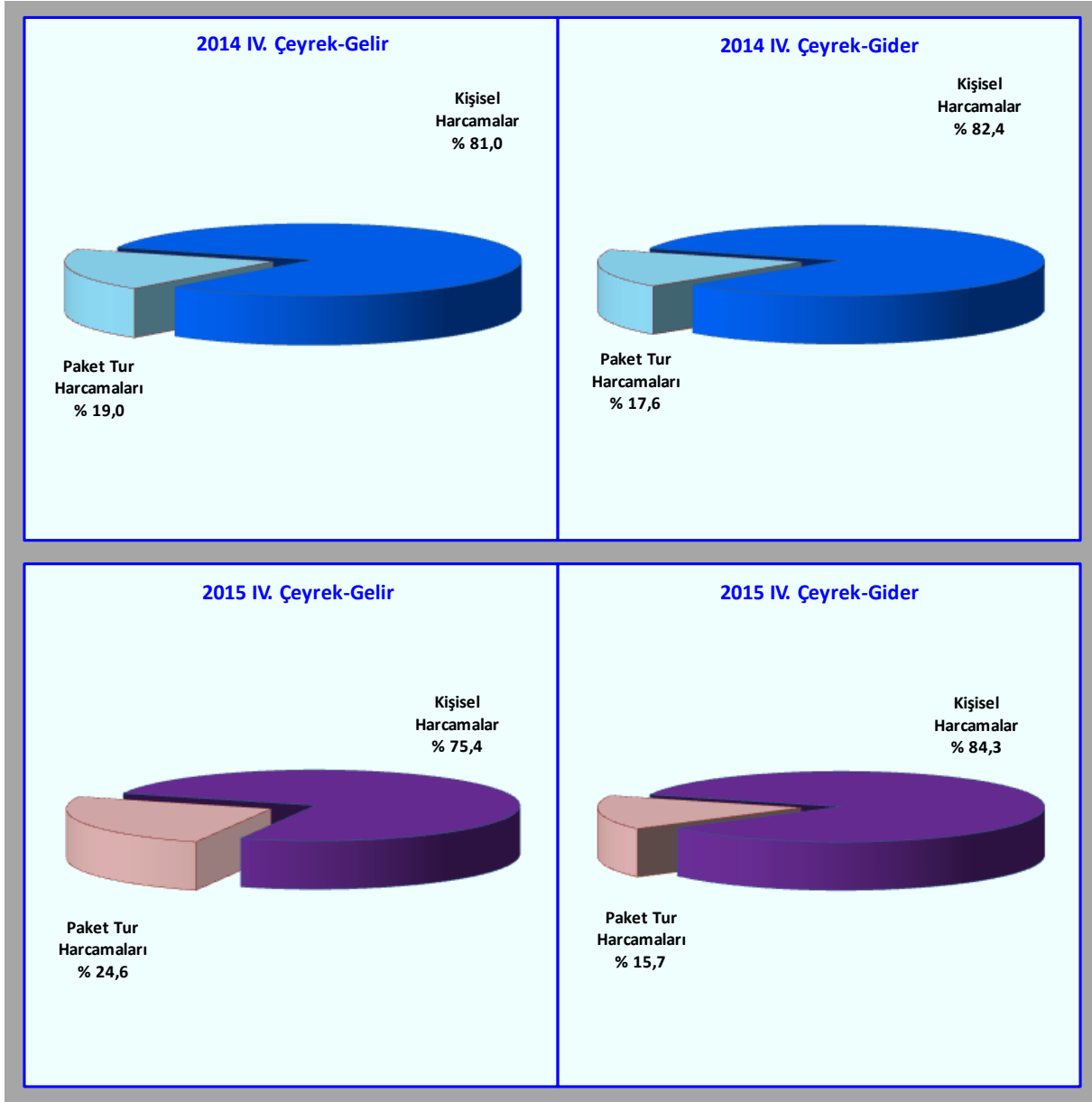
Kaynak: TÜİK.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Turizm giderleri içinde kişisel harcamaların payı % 82,4'den % 84,3'e yükselirken, paket tur harcamalarının payı % 17,6'dan % 15,7'ye gerilemiştir (Grafik 2).

Kişisel harcamalar içinde en yüksek paya sahip ilk üç harcama grubu; % 29,6 ile konaklama, % 28,8 ile yeme-içme, % 27,9 ile diğer mal ve hizmetlerdir. Spor, eğitim, kültür harcamaları ise % 0,1'lik pay ile kişisel harcamalar içinde en düşük orana sahip harcama türleri olmuştur.

Grafik 2. Harcama Türlerine Göre Turizm Gelir ve Gider Dağılımı (IV. Çeyrek: Ekim-Aralık)

Kaynak: TÜİK.

Bu konuyla ilgili haber bültenine www.tuik.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.